

ГУМАНІТАРНІ НАУКИ
ФІЛОСОФІЯ. ПСИХОЛОГІЯ. РЕЛІГІЄЗНАВСТВО.

ПАТОПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ СУЇЦИДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ
МОЛОДІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Олексій Бурлачук,
IV курс, філософський факультет.
Науковий керівник – *Миколайський М.В.,*
доктор медичних наук, професор.

Статистичні публікації Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я яскраво ілюструють факт зростання і поширення самогубств в світі. Суїцид, свідомо відмова від життя, серед причин смерті виходить на четверте місце після серцево-судинних і онкологічних захворювань [1, с.123].

Сутність людського розвитку, людських взаємовідносин незмінно пов'язана з неминучістю виникнення різного роду протистоянь, конфліктів. Сучасні умови підвищення динаміки соціального життя, інтенсифікації міжособистісних контактів, та ускладнення людських взаємин ставлять специфічні вимоги до психологічної зрівноваженості особистості, чинять вплив на її психічний стан. Одним з аспектів дослідження цієї складної соціальної, психологічної, медичної, словом, багатопланової проблеми, спрямованої на збереження людського життя, є вивчення ролі особистісних властивостей в динаміці розвитку аутоагресивної поведінки. Проблема своєчасного попередження такої поведінки набуває все більшої актуальності в зв'язку з тим, що на протязі останніх років прослідковується постійне зростання частоти самогубств у молодому віці. Таку тенденцію ілюструють дані, представлені в таблиці 1. Тому завдання представленої роботи полягатиме у встановленні можливого зв'язку між самогубством і рівнем вираження особистісних властивостей суїцидентів молодого працездатного віку.

Об'єктом даного дослідження являються 236 випадків аутоагресивної поведінки (з них 104 – завершені самогубства) за даними реанімаційного відділу Івано-Франківської психіатричної лікарні та Обласного психоневрологічного диспансеру за 1999-2000 роки.

Таблиця 1. Динаміка суїцидів за 1999-2000 роки в залежності від віку на момент самогубства (суїцидальної спроби).

Обстежені	n	до 20		21-30		31-40		41-50		51-60		61-70		71-80	
		абс	%	абс	%	абс	%	абс	%	абс	%	абс	%	абс	%
Самогубства	102	5	5,1	16	15,6	18	17,6	27	26,4	25	24,5	6	5,8	1	0,9
Спроби	132	27	28,1	45	35,2	22	16,6	16	12,2	7	5,3	3	1,5	2	0,7

При порівнянні даних, одержаних при дослідженні рівня вираженості особистісних властивостей, на основі шкал методики ММРІ, студентів (34 особи) і суїцидентів (30 осіб) віком від 19 до 24 років, виявилось: найбільш виражені властивості обох груп описуються істеричними і психо-

патичними комплексами. Перші характеризуються неврологічними захисними реакціями конверсійного типу, використанням симптомів соматичних захворювань, як засобу уникнення відповідальності, прагненням здаватися більш значущими, зверненням на себе надмірної уваги, поверхневостю почуттів. Другі – низькою здатністю до утворення компенсаторних механізмів, соціальною дезадаптацією, агресивністю, конфліктністю, образливістю, нестійкістю настрою і почуттів.

На фоні даних таблиці 2, проведене дослідження дозволяє нам говорити про те, що молодь, особливо жіночої статі, входить в суїцидонебезпечну групу ризику, в 2,3 рази частіше ніж чоловіки вдаючись до суїцидальних спроб.

Таблиця 2. Динаміка суїцидів за 1999–2000 роки в залежності від статі.

Групи обстежених	n	Чоловіки		Жінки	
		абс	%	абс	%
Самогубства	104	94	90,4	10	9,6
Спроби	132	40	30,3	92	69,7

Таким чином, можна говорити про те, що соціально-психологічне навантаження при сприятливому патопсихологічному підґрунті формує аутоагресивні тенденції, котрі проявляються в думках, намірах, погрозах, що необхідно враховувати при створенні нових підходів в профілактичній роботі з попередження небезпечних для життя форм поведінки.

1. Чуева А.В. Психологические особенности больных с суицидальными тенденциями // Украинский вестник психоневрологии. – Харьков, 1996. – Т.4. – Вып.1. – С. 123-128.
2. Хайкин В.Л. Реабилитация подростков с суицидальным поведением. // Сравнительно-возрастные исследования в суицидологии. – Т. 18. – С. 47-51.
3. Амбрумова А.Г. Соціальна дезадаптація і суїцид // Зб. наук. пр. – Т.19-20. – С.47-49.
4. Амбрумова А.Г. Возрастные аспекты суицидального поведения // Сравнительно – возрастные исследования в суицидологии. – Т. 18. – С. 4-27.
5. Амбрумова А.Г., Тихоненко В.А. Диагностика суицидального поведения: Метод. рекомендации. – М.: Б.н., 1980. – 31с.